

LEIRAS
SENIORITUTKIMUS 2008

Jarno Rautio
Taloustutkimus Oy
Elokuu 2008

LEIRAS

SISÄLTÖ

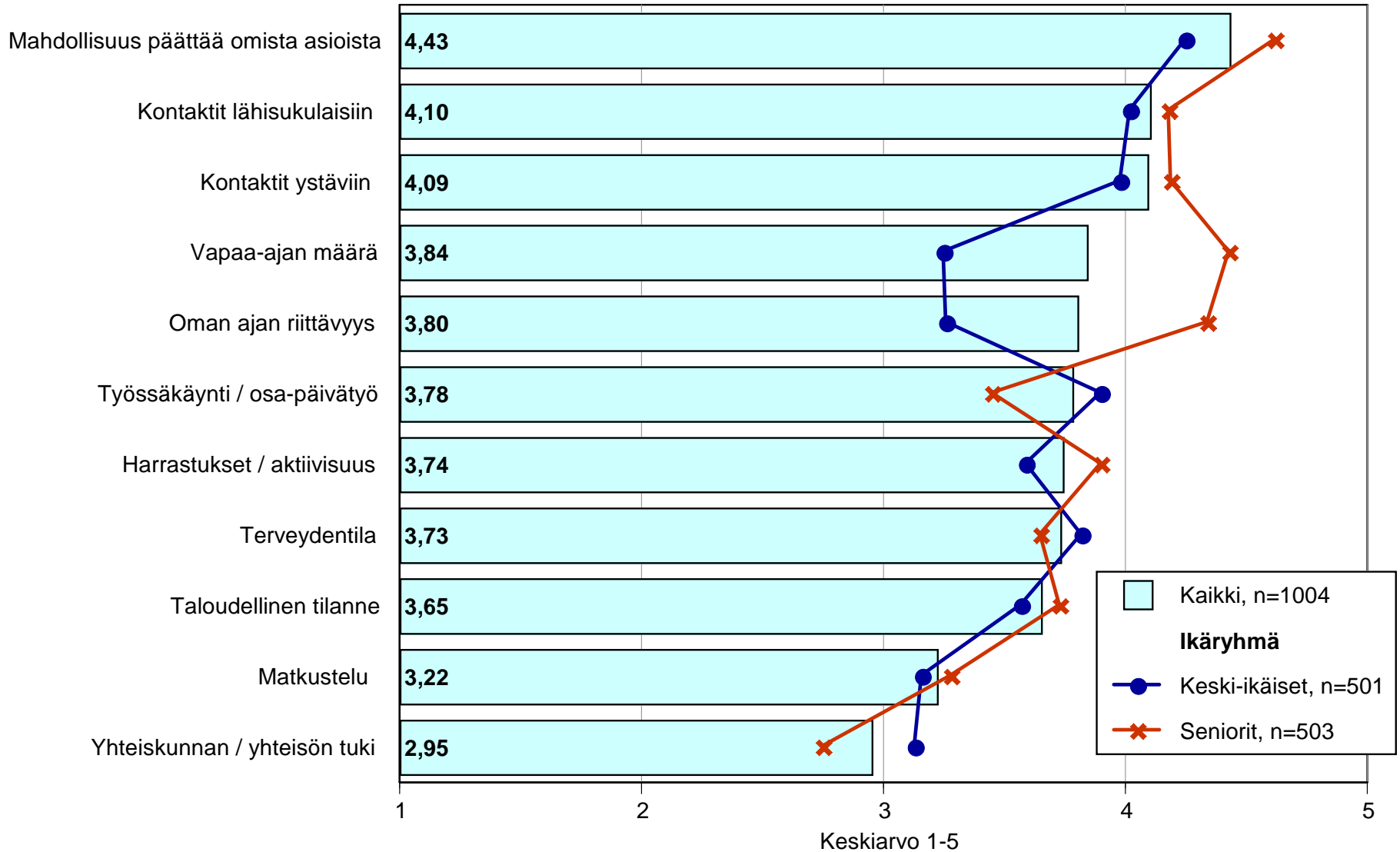
1. TYYTYVÄISYYS
2. ARKI
3. SOSIAALINEN ELÄMÄ
4. VAPAA-AIKA
5. ELÄMÄNKOKEMUKSEN ARVOSTUS
6. HYVÄ ELÄMÄ
7. MIELIALAT
8. HUOLESTUNEISUUS/PELOT
9. VANHUSTEN HYVINVOINTI JA HOITO
10. ELÄKE
11. VANHUSTEN HUOMIOIMINEN JA ARVOSTUS

1. TYYTYVÄISYYS 1/2

- Kaiken kaikkiaan vastaajat antavat erittäin korkeita arvosanoja omaa elämää koskevien osa-alueiden kohdalla. Vain yhteiskunnan ja yhteisön tuki saa alhaisia arvioita.
 - *Koetaan, että kuuluu olla tyytyväinen? Ei haluta valittaa omasta elämästä?*
- Seniorit ovat keski-ikäisiä tyytyväisempiä useimpiin kysytyistä osa-alueista. Keski-ikäiset ovat senioreita tyytyväisempiä vain terveydentilaansa ja yhteiskunnan/yhteisön tukeen sekä luonnollisesti työssäkäyntiin.
 - *Senioreista kolmannes on tyytymätön yhteiskunnan/yhteisön tukeen; keski-ikäisistä noin viidennes on siihen tyytymätön*
- Miehet ovat naisia vähemmän tyytyväisiä sosiaalisiin kontakteihinsa: käytännössä miehet antavat useammin arvon 4 ja naiset 5

Tyytyväisyys oman elämän eri osa-alueisiin

n=kaikki vastaajat

1. TYYTYVÄISYYS

Kontaktit lähisukulaisiin

Seniorit

		Nainen	Mies
Kontaktit lähisukulaisiin (%)	1=EI lainkaan tyytyväinen	2 %	1 %
	2	2 %	4 %
	3	14 %	20 %
	4	31 %	40 %
	5=Erittäin tyytyväinen	51 %	35 %
	Vastaajien määrä	296	205

Keski-ikäiset

		Nainen	Mies
Kontaktit lähisukulaisiin (%)	1=EI lainkaan tyytyväinen	0 %	2 %
	2	2 %	4 %
	3	16 %	30 %
	4	42 %	40 %
	5=Erittäin tyytyväinen	39 %	24 %
	Vastaajien määrä	299	202

1. TYYTYVÄISYYS

Kontaktit ystäviin

Seniorit

		Nainen	Mies
Kontaktit ystäviin (%)	1= Ei lainkaan tyytyväinen	1 %	0 %
	2	2 %	4 %
	3	17 %	15 %
	4	29 %	49 %
	5= Erittäin tyytyväinen	51 %	31 %
	Vastaajien määrä	295	204

Keski-ikäiset

		Nainen	Mies
Kontaktit ystäviin (%)	1= Ei lainkaan tyytyväinen	1 %	0 %
	2	5 %	4 %
	3	15 %	25 %
	4	47 %	50 %
	5= Erittäin tyytyväinen	33 %	21 %
	Vastaajien määrä	299	202

Kokonaistyytyväisyys ja sen osa-alueet

1. TYYTYVÄISYYS 2/2

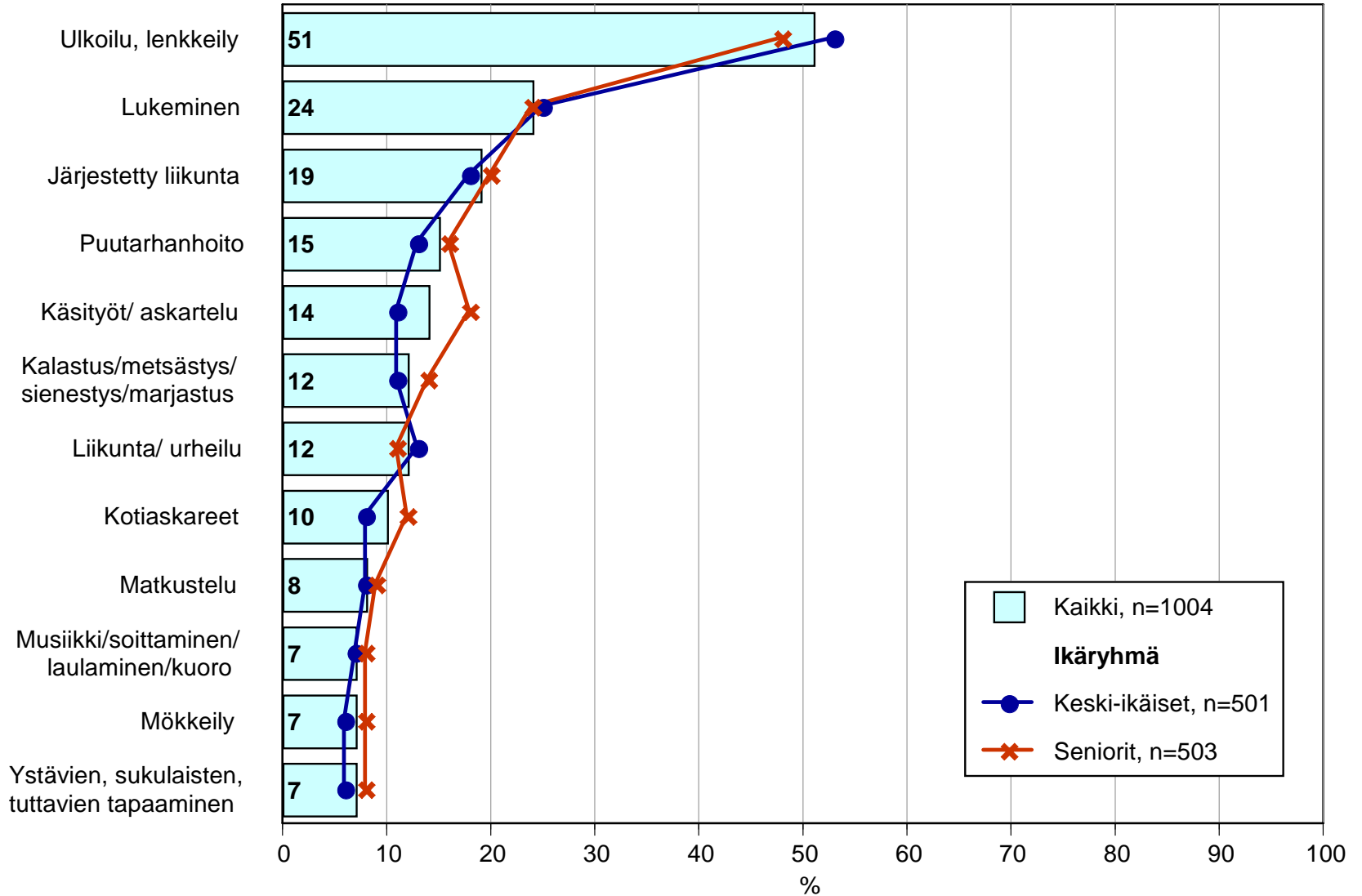
- Vastaajia pyydettiin kertomaan myös, mitkä asiat eivät tyydytä heitä tällä hetkellä elämässä. Kysymykseen ei annettu valmiita vastausvaihtoehtoja.
- Sekä seniorit että keski-ikäiset mainitsivat epätyytyttävänä asiana useimmin taloudellisen tilanteen. Keski-ikäisiä huolesti senioreja enemmän vapaa-ajan määrä, työtilanne ja työtahti. Senioreissa oli keski-ikäisiä enemmän terveydenhuollosta huolestuneita.
- Pienempituloiset ovat parempituloisia useammin huolissaan terveydentilastaan ja taloudellisesta tilanteestaan. Parempituloisia huolestaa enemmän vapaa-ajan määrä.

2. ARKI

- Senioreilta kysyttiin heidän tyypilliseen päiväänsä kuuluvia asioita. Valmiita vastausehtoja ei annettu.
- Kotiaskareet / päivittäisostokset mainitsi tyypilliseen päivään kuuluvana kaksi kolmasosaa senioreista. Nämä muodostavat senioreiden päivän tapahtumien rungon. Arjen rutiinit kuvattiin hyvin samankaltaisina, mikä kvalitatiivisesta osiostakin kävi ilmi.
- Arjen rutiinien ohella ulkoilu ja/tai liikunta ovat senioreiden arkipäivien pääasiallista toimintaa. Joka kolmas seniori mainitsi ulkoilun ja joka neljäs liikunnan.
- Kolmasosa piti harrastuksia tyypilliseen päivään kuuluvana; miehet vastasivat näin useammin (40 %).
- Kyläilyt, lasten tai lastenlasten tapaaminen mainittiin suhteellisen harvoin kuuluvan tyypilliseen päivään (6-14 % vastaajista). Naiset mainitsivat nämä miehiä useammin.

Minkälaisia harrastuksia/aktiviteetteja itsellä on

n=kaikki vastaajat

3. SOSIAALINEN ELÄMÄ: YHTEYDENPITO KESKI-ikäISTEN JA SENIOREIDEN VÄLILLÄ

- Seniorit kertoivat olevansa suurimmaksi osaksi yhteydessä omiin lapsiinsa puhelimitse (77 %) tai henkilökohtaisesti (72 %). Vastaavasti keski-ikäiset kertoivat olevansa yleisemmin yhteydessä vanhempiinsa puhelimitse (68 %) tai henkilökohtaisesti (59 %).
- Ainoastaan puhelimitse yhteyttä pääsääntöisesti piti viidennes senioreista ja vajaa kolmannes keski-ikäisistä.
- Senioreista 15 % mainitsi tekstiviestit ja sähköpostit tapoina olla yhteydessä lapsiinsa, mutta keski-ikäisistä vain 2 prosenttia mainitsi ne tapoina pitää yhteyttä vanhempiinsa.

3. SOSIAALINEN ELÄMÄ: YHTEYDENPITO KESKI-IKÄISTEN JA SENIOREIDEN VÄLILLÄ

	Seniorit	Keski-ikäiset
	Miten olette yleisimmin yhteydessä lapsiinne?	Miten olette yleisimmin yhteydessä vanhempiinne?
Henkilökohtaisesti	72 %	59 %
Puhelimitse	77 %	68 %
Tekstiviestit / sähköpostit	15 %	2 %
Muu	1 %	0 %
Ei ole yhteydessä lapsiin / vanhempiinsa	1 %	2 %
Eos	0 %	0 %

3. SOSIAALINEN ELÄMÄ: YHTEYDENPITO KESKI-ikäISTEN JA SENIOREIDEN VÄLILLÄ

- Joka viides seniori koki, ettei tapaa lapsiaan tarpeeksi usein. Keski-ikäisistä puolestaan 36 prosenttia koki, ettei näe vanhempiaan riittävän usein.
- Senioreista 17 prosenttia katsoi olevansa aktiivisempi pitämään yhteyttä omiin lapsiinsa. Keski-ikäisistä puolestaan 32 prosenttia piti itseään aktiivisempänä osapuolena, kun kyseessä oli yhteydenpito omiin vanhempiin. Seniorit vastasivat useammin, että molemmat ovat yhtä aktiivisia.
- Kysyttäessä keski-ikäisiltä asioita, joita vanhempien kanssa tehdään, yleisin vastaus oli juttelu ja seurustelu (39 %), jotka liittyivät lähinnä arkipäiväisiin asioihin, kuulumisiin sekä perheen asioihin. Asioiden sekä kotiaskareiden hoitaminen mainittiin myös usein.

3. SOSIAALINEN ELÄMÄ: YHTEYDENPITO KESKI-IKÄISTEN JA SENIOREIDEN VÄLILLÄ

	Seniorit	Keski-ikäiset
	Koetteko tapaavanne / olevanne riittävän usein yhteydessä lapsiinne?	Koetteko tapaavanne / olevanne riittävän usein yhteydessä vanhempiinne?
Kyllä	78 %	63 %
Ei	21 %	36 %
Eos	1 %	1 %

3. SOSIAALINEN ELÄMÄ: YHTEYDENPITO KESKI-IKÄISTEN JA SENIOREIDEN VÄLILLÄ

	Seniorit	Keski-ikäiset
	Kumpi osapuoli (= te itse vai lapsenne) pitää aktiivisemmin yhteyttä?	Kumpi osapuoli (= te itse vai vanhempanne) pitää aktiivisemmin yhteyttä?
Minä	17 %	32 %
Toinen osapuoli	17 %	19 %
Yhtä paljon	64 %	48 %
Emme pidä yhteyttä lainkaan	1 %	1 %
Eos	0 %	0 %

3. SOSIAALINEN ELÄMÄ

Seniorit – ei koe tapaavansa / olevansa riittävän usein yhteydessä lapsiinsa

Kumpi osapuoli (= te itse vai lapsenne) pitää aktiivisemmin yhteyttä?					
Minä	Lapset	Yhtä paljon	Emme pidä yhteyttä lainkaan	eos	Vastaajien määrä
29 %	17 %	49 %	3 %	1 %	93

Keski-ikäiset – ei koe tapaavansa / olevansa riittävän usein yhteydessä vanhempiinsa

Kumpi osapuoli (= te itse vai vanhempanne) pitää aktiivisemmin yhteyttä?					
Minä	Vanhemmat	Yhtä paljon	Emme pidä yhteyttä lainkaan	eos	Vastaajien määrä
43 %	19 %	37 %	1 %	0 %	144

3. SOSIAALINEN ELÄMÄ: YHTEYDENPITO LASTENLAPSIIN

- Lapsenlapsiaan seniorit tapaavat yleisimmin henkilökohtaisesti. Seniorit ovat mielestään (51 %) useammin aktiivisempi osapuoli yhteydenpidossa.
- Senioreista 32 prosenttia kokee, ettei ole riittävän usein yhteydessä lapsenlapsiinsa. Lasten kohdalla vastaava prosentti oli 21.
- Valtaosa niistä senioreista, joilla on hoitoikäisiä lapsenlapsia, hoitaa heitä silloin kun itselleen sopii. Joka kuudes hoitaa lapsenlapsiaan mielestään aivan liian harvoin.
- Kysyttäessä senioreilta asioita, joita lastenlasten kanssa tehdään, yleisimmän vastauksen muodostivat leikkiminen, askartelu ja pelaaminen (42 %). Leikkejä ja askartelua ei eritelty sen enempää, pelaamisella tarkoitettiin tässä yhteydessä lautapelejä, korttipelejä, tietokonepelejä ja erilaisia ulkopelejä, ei kuitenkaan varsinaisesti urheilua. Useissa vastauksissa tuli ilmi, että tällainen touhuilu oli isovanhemmista mukavaa.
- Selvästi erottuivat myös erilaiset ulkona ja luonnossa tapahtuvat aktiviteetit, ulkoilu, retkeily, marjastus, sienestys ja kalastus (30%). Ulkoilu ja luonnossa liikkuminen tarkoitti monessa tapauksessa retkiä lähimetsiin ja lasten tutustuttamista luontoon. Kesäaikaan tehdyssä kyselyssä korostuivat erityisesti uiminen ja kalastus. Jälkimmäinen näkyi usein nimenomaan miesten vastauksissa

3. SOSIAALINEN ELÄMÄ: LÄHISUKULAISET JA YSTÄVÄT

- Lähisukulaisia seniorit haluavat yleisemmin tavata (vain?) kerran pari kuukaudessa (39 %). Viidesosa haluaa tavata heitä kerran viikossa ja myös viidesosa harvemmin kuin kerran kuukaudessa.
- Senioreiden lähin ystäväpiiri muodostuu harrastuksien sekä työpaikan kautta saaduista ystäväistä. Lähes yhtä tärkeitä ovat kuitenkin myös naapurit, jotka mainitsi joka kolmas vastaajista.
- Miehet mainitsevat harrastuksista saadut ystävät naisia yleisemmin, kun taas naiset mainitsevat lapsuuden ystävät miehiä useammin.
- Valtaosa senioreista on hyvin tyytyväisiä sosiaaliseen elämäänsä: 79 prosenttia antoi arvosanan 4 tai 5. Naiset antavat jälleen enemmän arvosanoja 5, kun taas miehet enemmän arvosanoja 4.
Tyytymättömyyden suhteen miesten ja naisten välillä ei ole eroja.
- Selvä enemmistö on tyytyväinen ystävien määrään. Joka kymmenes seniori kuitenkin katsoo, että hänellä on aivan liian vähän ystäviä.

3. SOSIAALINEN ELÄMÄ

Seniorit

Kuinka usein viimeisen kuukauden aikana on tuntenut itsensä yksinäiseksi (Asteikolla 5-1, jossa 5 = useimmiten ja 1 = ei koskaan)	Kuinka usein haluaisitte tavata lähisukulaisianne henkilökohtaisesti?									Vastaajien määrä
	Päivittäin	Useita kertoja viikossa	Kerran viikossa	Kerran pari kuukaudessa	Harvemmin kuin kerran kuukaudessa	Juhlapyhinä	En halua tavata heitä lainkaan	EOS		
yksinäisyys 1-2	4 %	9 %	21 %	38 %	21 %	4 %	2 %	2 %		388
yksinäisyys 3-5	4 %	8 %	18 %	39 %	16 %	13 %	1 %	1 %		114

3. SOSIAALINEN ELÄMÄ

Seniorit

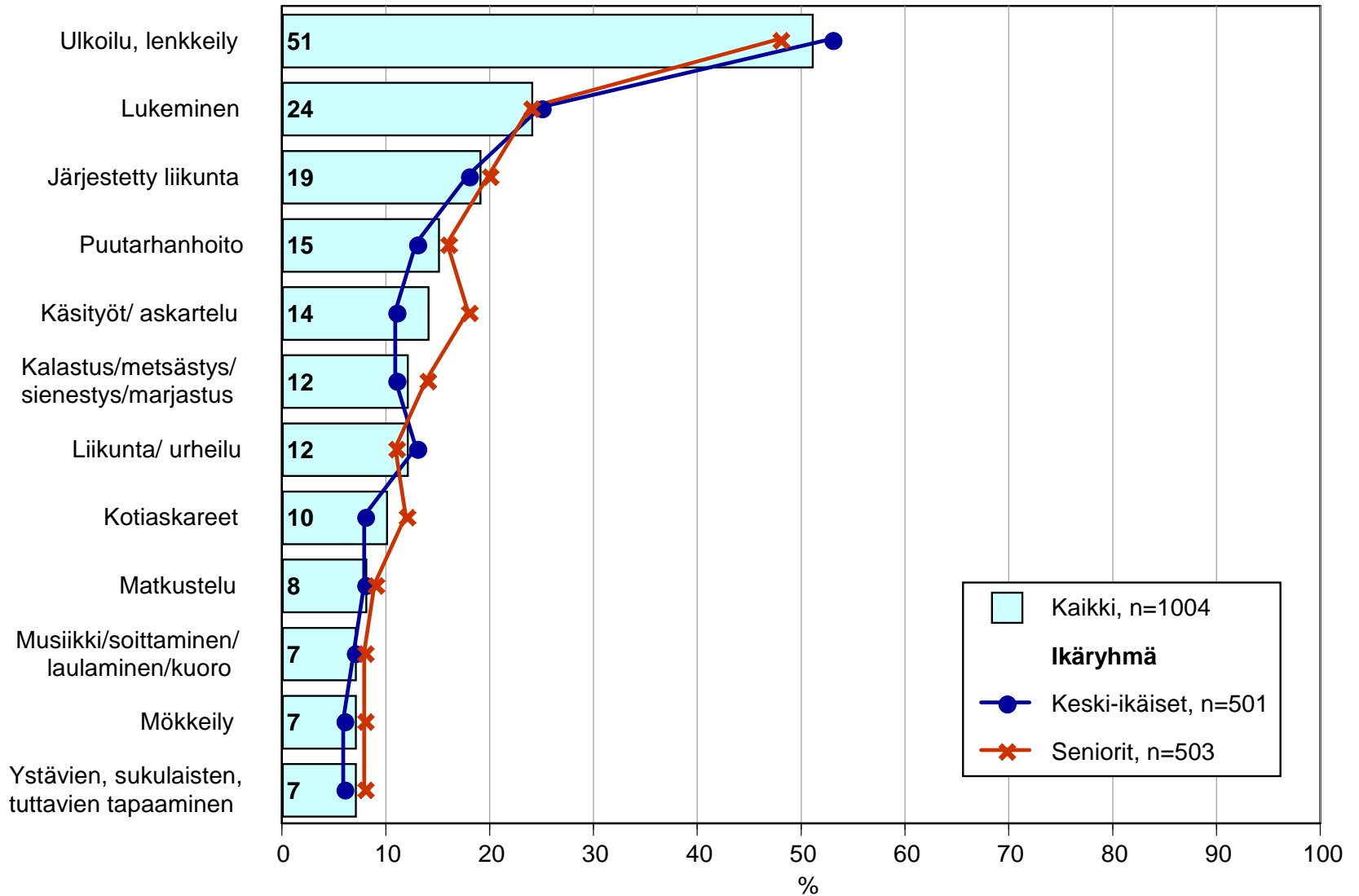
Kuinka usein viimeisen kuukauden aikana on tuntenut itsensä yksinäiseksi (Asteikolla 5-1, jossa 5 = useimmiten ja 1 = ei koskaan)	Ketkä muodostavat läheisimmän ystäväpiirinne? (lukuun ottamatta sukulaisia)										
		Lapsuuden ystävät	Naapurit	Ystävät erilaisista harrastuksista	Ystävät vapaaehtoistyön piiristä	Ystävät seurakunnan toiminnasta	(Entiset) työtoverit	Opiskelu- toverit	muu	eos	Vastaa- jien määrä
	Yksinäisyys 1-2	31 %	36 %	41 %	7 %	9 %	49 %	3 %	4 %	2 %	388
Yksinäisyys 3-5	30 %	39 %	45 %	7 %	9 %	38 %	4 %	5 %	3 %	114	

4. VAPAA-AIKA

- Senioreista 8 prosentilla ei mielestään ole riittävästi omaa aikaa. Senioreilla puolison hoitaminen, työ ja kotityöt ovat yleisimmät syyt oman ajan vähyyteen.
- Senioreiden vapaa-ajan harrastuksista tärkeimpänä mainittiin ulkoilu/lenkkeily, jota harrastaa noin puolet.
- Lukemisen ilmoittaa harrastukseksi senioreiden ryhmässä noin neljännes. Seuraavaksi yleisimmät harrastukset senioreilla ovat järjestetty liikunta, käsityöt/askartelu ja puutarhanhoito.
- Verrattuna keski-ikäisiin senioreiden harrastukset ovat hyvin samankaltaisesti jakautuneita. Keski-ikäisillä vain käsityöt/askartelu on selvästi vähemmän suosittua kuin senioreilla.
- Kysyttäessä tärkeimpiä harrastuksia/aktiviteetteja korostuvat ystävien, sukulaisten ja tuttavien tapaaminen.
- Seniorit eivät tunne pitkästyvänsä sen enempää kuin keski-ikäisetkään.

Minkälaisia harrastuksia/aktiviteetteja itsellä on

n=kaikki vastaajat

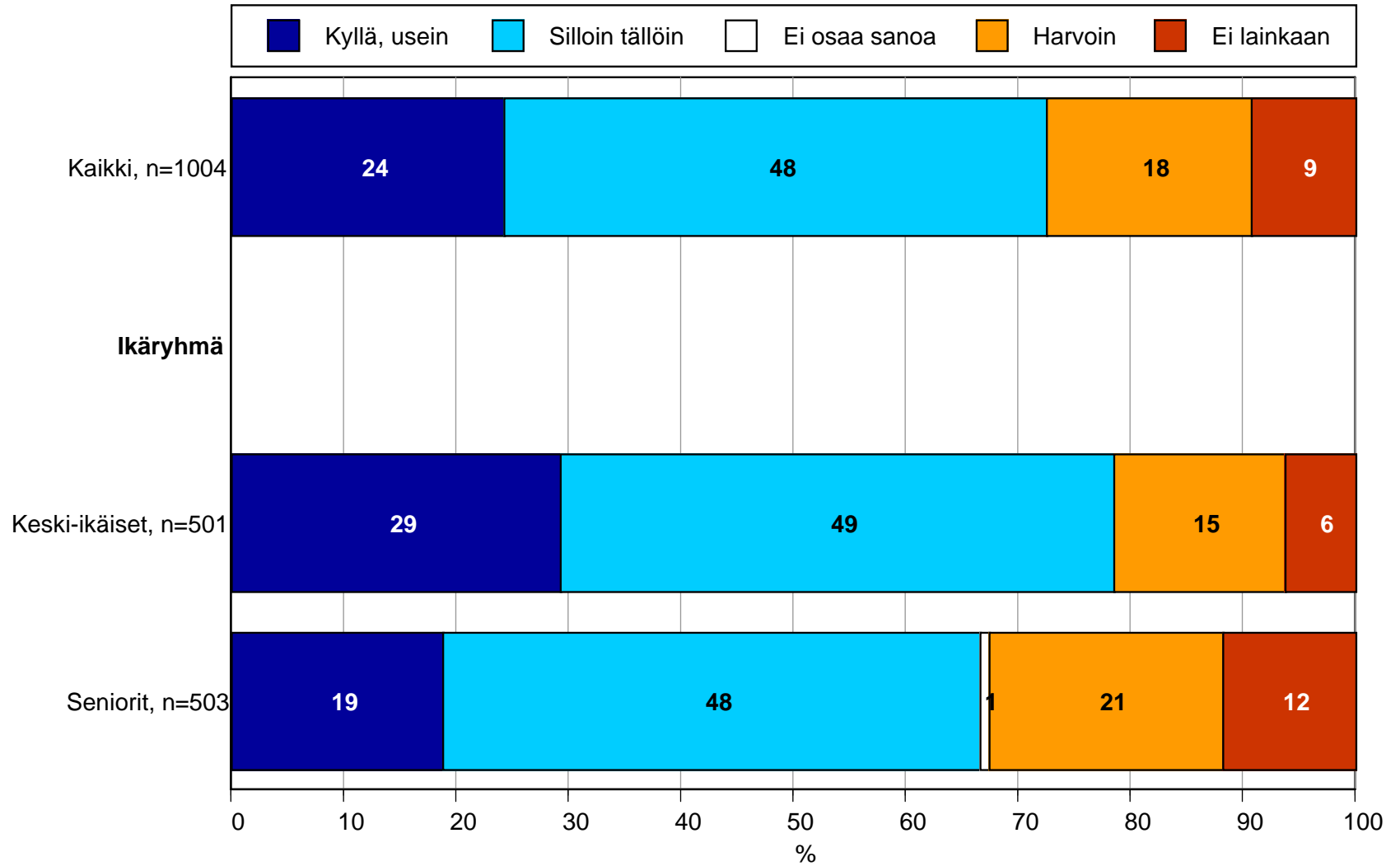

5. ELÄMÄNKOKEMUKSEN ARVOSTUS

- Kokonaisuudessaan keski-ikäisistä 78 prosentilta ja senioreista 67 prosentilta kysytään ohjeita/neuvoja eri elämäntilanteisiin usein tai silloin tällöin. Keski-ikäisistä 29 prosentilta ja senioreilta 19 prosentilta kysytään usein neuvoja.
- Reilu kymmenes senioreista kokee, ettei heiltä kysytä lainkaan ohjeita tai neuvoja.
- Sekä seniorit että keski-ikäiset kokevat mielipiteitään arvostettavan; vain n. 5 prosenttia kummassakin ryhmässä kokee mielipiteidensä jäävän vaille arvostusta. Senioreista viidennes kuitenkin on sitä mieltä, ettei saa mielipiteilleen enää yhtä paljon arvostusta kuin työelämässä ollessaan.
- Syinä siihen, ettei heidän mielipiteitään arvosteta, seniorit pitivät mm. omaa vanhuuttaan/vanhanaikaisuuttaan ja ikäeroa nuorempiin.
- Huolimatta siitä, että useimmat katsoivat mielipiteitään arvostettavan, oli viidennes senioreista sitä mieltä, ettei niitä arvosteta yhtä paljon kuin työelämässä ollessaan. Syinä tähän seniorit pitivät mm. sitä että kotoa (työelämän ulkopuolelta) ei pysty vaikuttamaan, vanhuutta, elämäntilannetta ja sitä että työelämässä oli enemmän kanssakäymistä ihmisten kanssa.

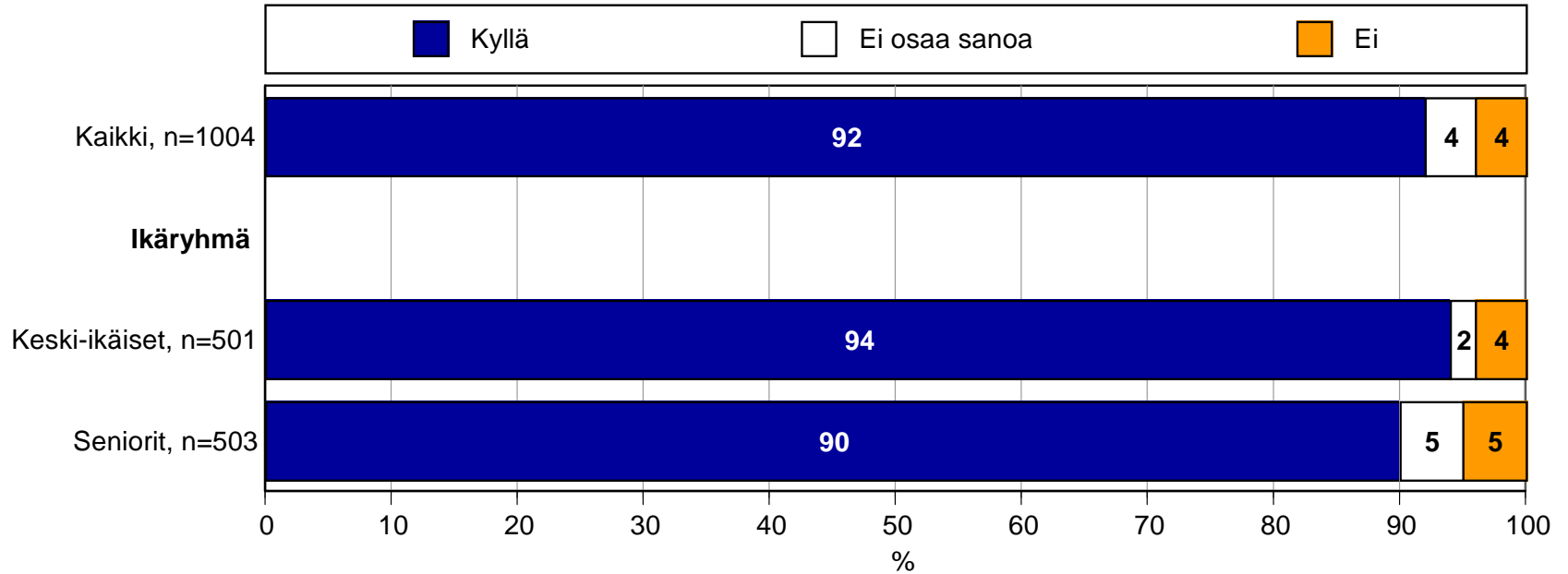
Kyselläänkö itseltä ohjeita / neuvoja eri elämäntilanteisiin

n=kaikki vastaajat

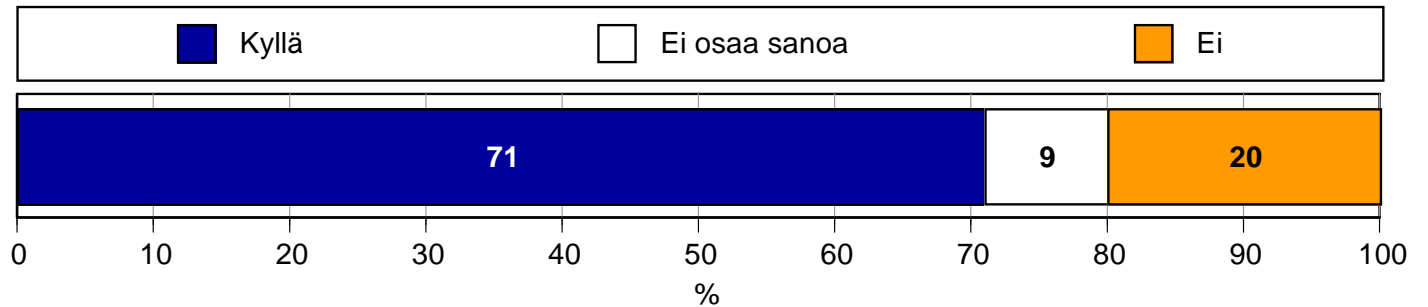
Kokeeko, että oma mielipidettä arvostetaan

n=kaikki vastaajat

Arvostetaanko oma mielipidettä omasta mielestä yhtä paljon kuin työelämässä olessa

Yli 64-vuotiaat, n=503

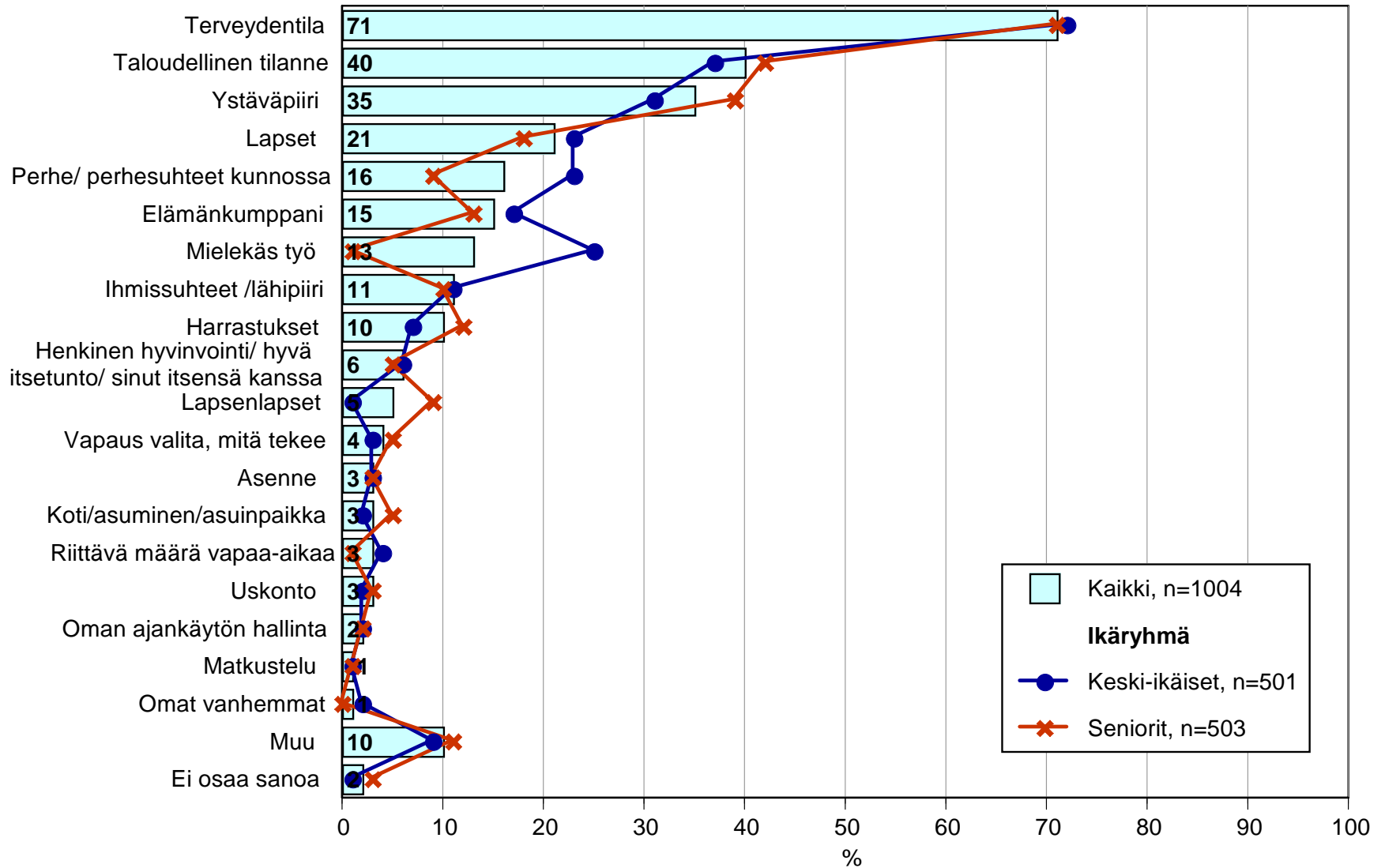
6. HYVÄ ELÄMÄ: HYVÄN ELÄMÄN

KRITEERIT

- Kolme neljäsosaa senioreista kokee terveydentilansa melko tai erittäin hyväksi. Luku on vain vähän alhaisempi kuin keski-ikäisillä. Mitä paremmat tulot vastaajan taloudella on, sitä paremmaksi terveydentila koetaan.
- Taloudellisen tilanteensa seniorit mieltävät hieman paremmaksi kuin keski-ikäiset. Melko tai erittäin huonoksi taloudellisen tilanteensa kokee senioreista vain 4 prosenttia, keski-ikäisistä kymmenen prosenttia.
- Keskeisimpinä tekijöinä ns. hyvän elämän kannalta sekä keski-ikäiset että seniorit mainitsevat useimmin terveydentilan, taloudellisen tilanteen ja ystäväpiirin. Seniorit mainitsevat ystäväpiirin ja harrastukset keski-ikäisiä useammin, kun taas keski-ikäiset mainitsevat selvästi useammin mielekkään työn ja perheen. Samat asiat siis korostuvat tässä kuin kvalitatiivisessa osiossakin.
- Pienempituloiset mainitsevat parempituloisia useammin ystäväpiirin, kun taas parempituloiset mainitsevat perhesuhteet, ihmissuhteet/lähipiirin sekä mielekkään työn useammin kuin muut.
- Ystäväpiiri on tärkeä sekä keski-ikäisille että senioreille, mutta tärkeämpi senioreille; perhe mainitaan suhteellisen harvoin, ja selkeästi harvemmin senioreilla kuin keski-ikäisillä.

Mitkä tekijät ovat keskeisimpiä ns. hyvän elämän kannalta

n=kaikki vastaajat

6. HYVÄ ELÄMÄ

Seniorit – ns. hyvän elämän kannalta tärkeät tekijät

Mitkä tekijät ovat mielestänne keskeisimpiä ns. hyvän elämän kannalta? Mainitkaa kolme tärkeintä tekijää. Prosentit on laskettu kysymykseen vastanneista – eos-vastaukset eivät mukana.

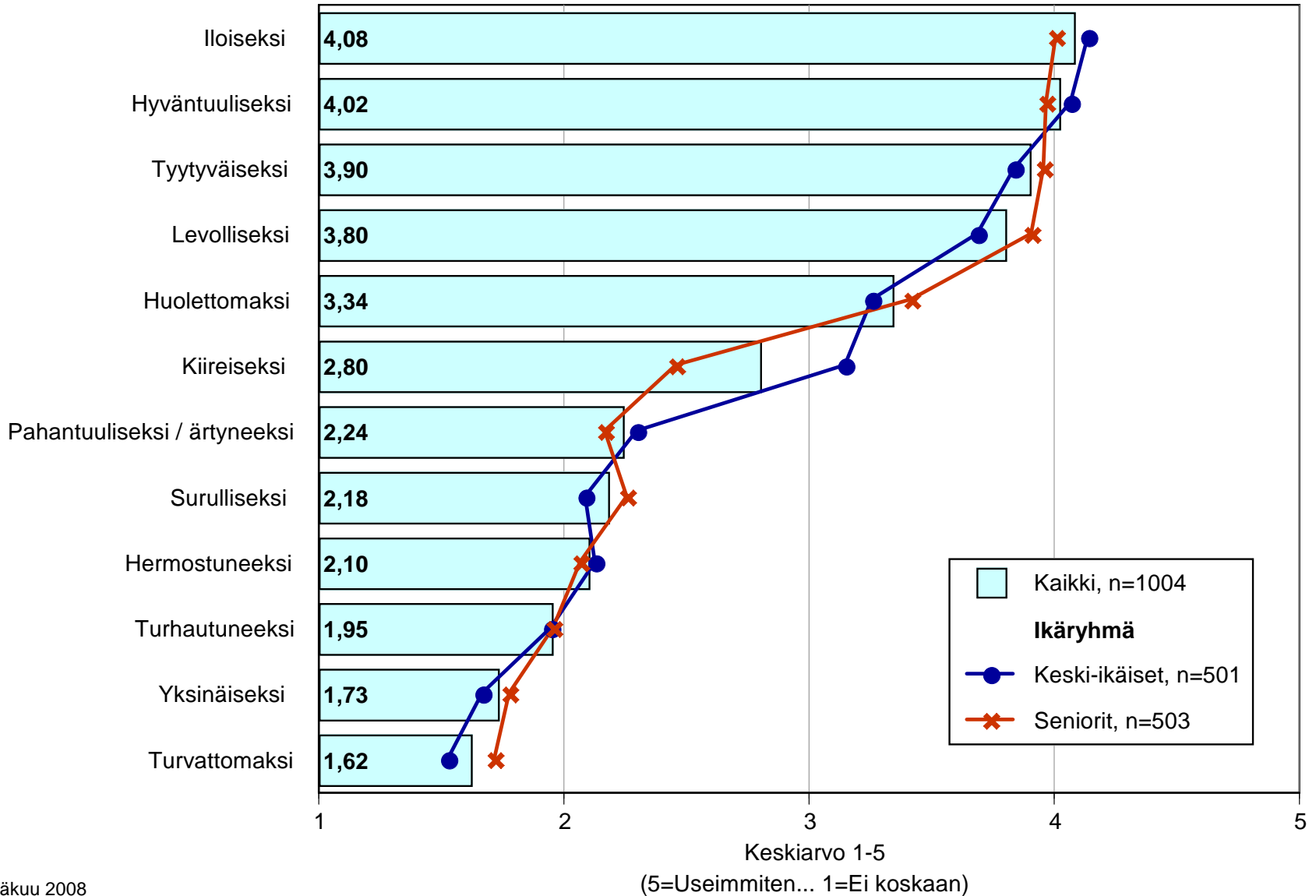
	Tulot			
	Alle 15 001 eur/vuosi	15 001 - 25 000 eur/vuosi	25 001 - 40 000 eur/vuosi	Yli 40 000 eur/vuosi
Mainitsi "Perhe / perhesuhteet kunnossa" (%)	5 %	8 %	13 %	16 %
Mainitsi "Ystäväpiirin" (%)	47 %	36 %	42 %	45 %
Vastaajien määrä	99	132	96	49

7. MIELIALAT

- **Seniorit tuntevat itsensä keski-ikäisiä hieman useammin levollisiksi, huolettomiksi, tyytyväisiksi, surullisiksi, turvattomiksi ja yksinäisiksi.**
- **Keski-ikäiset tuntevat itsensä useammin iloisiksi, hyväntuulisiksi, pahantuulisiksi/ärtyneiksi ja kiireisiksi.**
- **Suurimmat erot olivat kiireisyyden ja levollisuuden kohdalla.**
- **Yksinäiseksi (vastaus arvolla 3-5) oli itsensä tuntenut 23 prosenttia senioreista; keski-ikäisistä näin tunsu 17 prosenttia.**

Kuinka usein on viimeisen kuukauden aikana tuntenut itsensä...

n=kaikki vastaajat

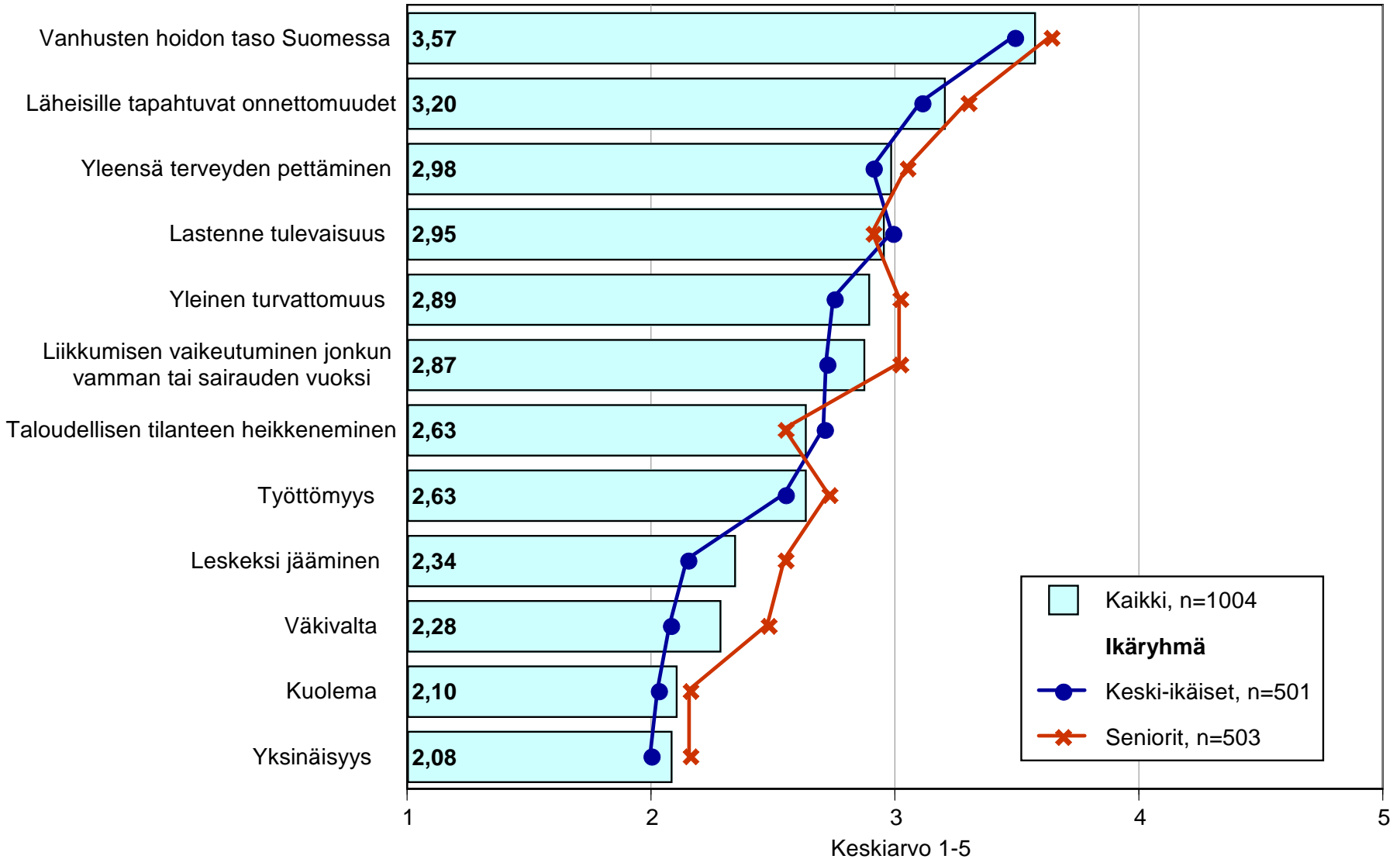

8. HUOLESTUNEISUUS / PELOT

- Huolestuneimpia sekä keski-ikäiset että seniorit ovat vanhusten hoidon tasosta. Vajaa kolmannes senioreista oli erittäin huolestunut hoidon tasosta. Keski-ikäisistä viidennes ajatteli samoin.
- Seniorit ovat selvästi keski-ikäisiä huolestuneempia liikkumisen vaikeutumisesta vamman tai sairauden vuoksi, leskeksi jäämisestä, väkivallasta ja yleisestä turvattomuudesta.
- Neljännes senioreista pelkäsi väkivaltaa paljon (vastaus arvolla 4-5), kun taas keski-ikäisistä noin joka kuudes. Yleinen turvattomuus oli vakava huolen aihe joka kolmannella seniorilla ja joka viidennellä keski-ikäisellä.
- Talouden tulojen kasvaessa huolestuneisuus miltei kaikkiin asioihin pienenee. Vähäisin vaikutus tuloilla on huolestuneisuuteen kuolemasta ja omien lasten tulevaisuudesta.
- Naiset olivat yleisesti ottaen merkittävästi huolestuneempia luetelluista asioista ja ilmiöistä, lukuun ottamatta taloudellisen tilanteen heikkenemistä ja yksinäisyyttä.

Pelkääkö / onko huolestunut...

n=kaikki vastaajat

(5=Erittäin huolestunut... 1=EI lainkaan huolestunut)

9. VANHUSTEN HYVINVOINTI JA HOITO

- Sekä senioreista että keski-ikäisistä noin viidennes ajattelee, että tämän päivän ikäihmiset eivät ole kovin tai lainkaan tyytyväisiä elämäänsä. Tämä ei vastaa lainkaan sitä, miten seniorit itse vastaavat kysymykseen tyytyväisyydestä.
- Kaikista vastaajista kahden kolmasosan mielestä vanhukset/eläkeläiset eivät saa arvoistaan kohtelua nyky-Suomessa. 62 prosenttia katsoo ikäihmisten kohtelun menneen viime vuosina huonompaan suuntaan. Vastausten jakautumisessa ei ole suurta eroa keski-ikäisten ja senioreiden välillä.
- Senioreista 30 prosenttia arvioi vanhusten hoidon ja elämisen Suomessa järjestetyn melko tai erittäin huonosti, keski-ikäisistä näin arvioi 35 prosenttia. Vain 2 prosenttia sekä keski-ikäisistä että senioreista piti sitä erittäin hyvin järjestettynä.
- Kaikista vastaajista kolmannes arvioi vanhusten hoidon ja elämisen Suomessa järjestetyn melko tai erittäin huonosti; Oulun ja Lapin lääneissä tätä mieltä on n. 40 %.

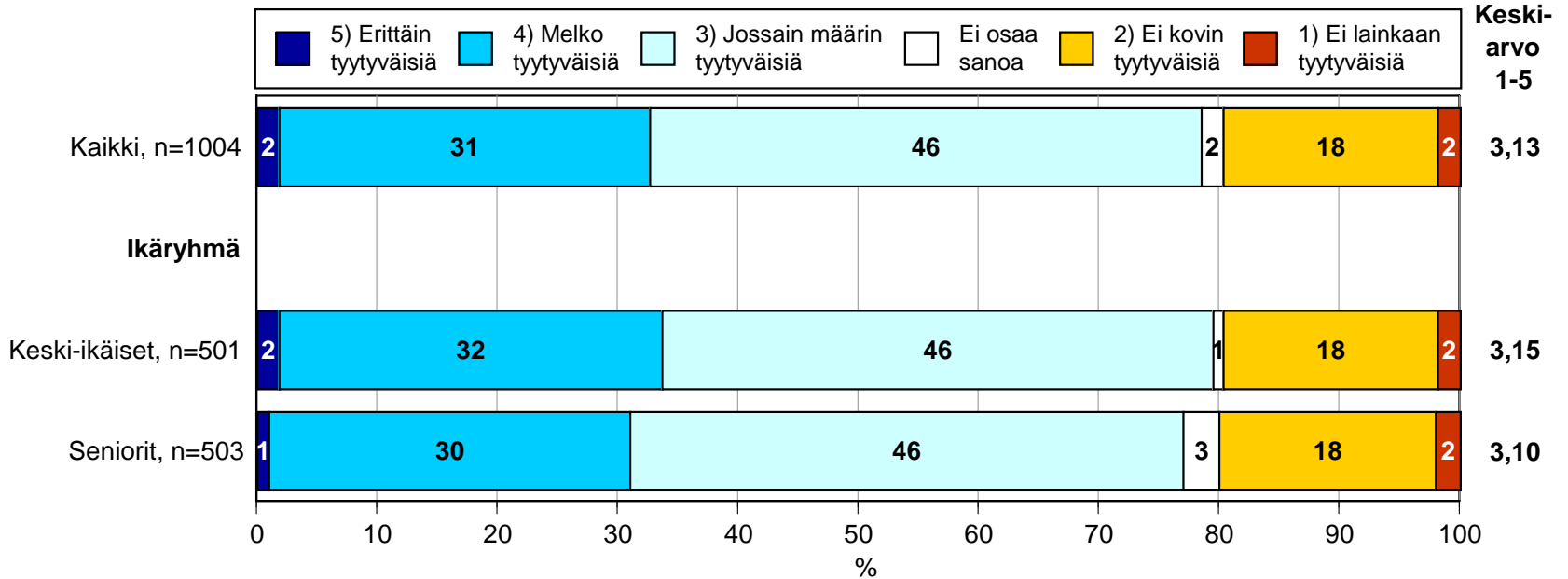
9. VANHUSTEN HYVINVOINTI JA

HOITO

- Kaikista vastaajista vajaa viidennes katsoo vanhusten hoidon ja elämisen Suomessa olevan kehitymässä tulevaisuudessa melko tai erittäin myönteiseen suuntaan. 41 prosentin mielestä kehitys menee melko tai erittäin kielteiseen suuntaan. Seniorit ovat hieman keski-ikäisiä luottavaisempia myönteiseen kehitykseen. Lapin läänissä kielteiseen kehitykseen uskovia on muuta maata enemmän.
- Keski-ikäisistä 60 prosenttia ei haluaisi itseään kohdeltavan vanhana samoin kuin tämän päivän vanhuksia kohdellaan. Kysyttäessä syitä tähän, useimmissa vastauksissa mainittiin vanhusten hoidon heikko nykytaso. Erityisesti laitoshoidon arvosteltiin.
- Keski-ikäiset arvelevat ikäihmisten arvostavan elämässään eniten terveydentilaansa, ystäväpiiriä, lapsia ja lapsenlapsia. Suurituloisimmat (talouden bruttovuositulot yli 50000 euroa) arvelevat useimmin ikäihmisten arvostavan lapsiaan ja lapsenlapsiaan.

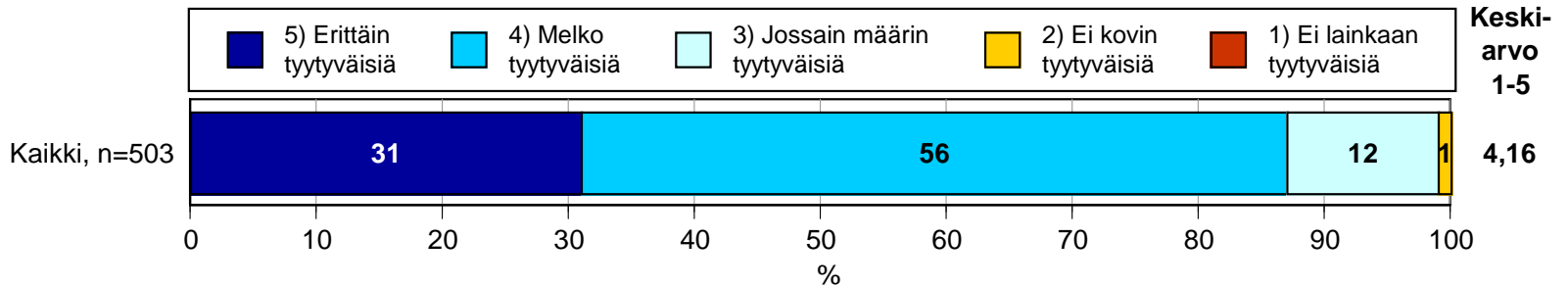
Kuinka tyytyväisiä ajattelee tämän päivän vanhusten/ikäihmisten/eläkeläisten olevan elämäänsä

n=kaikki vastaajat

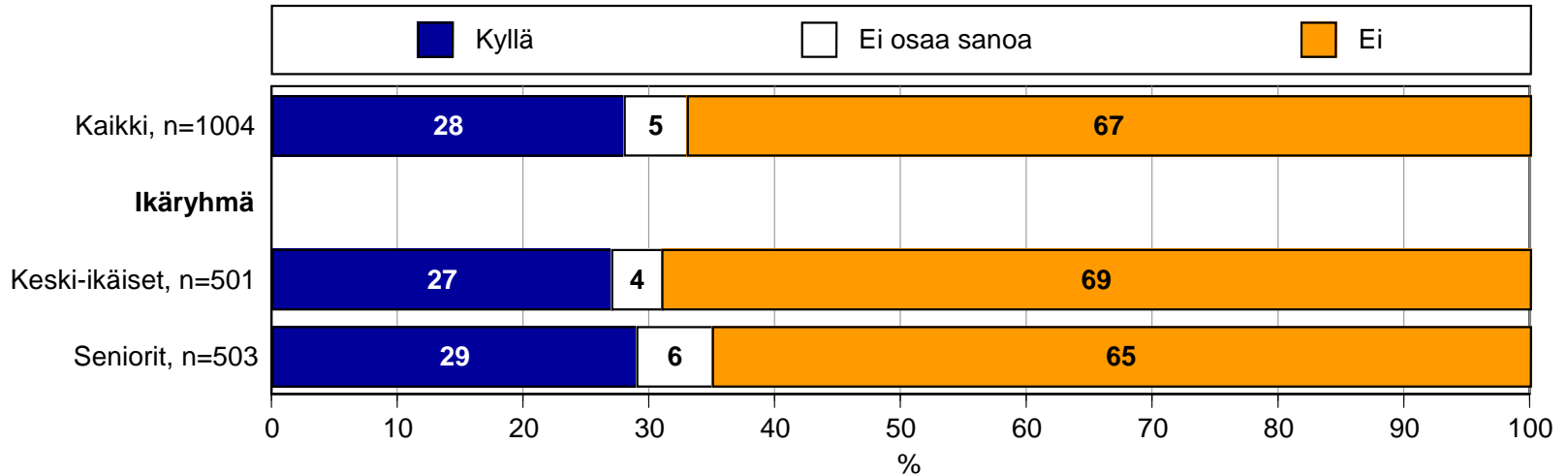
Tyytyväisyys tämän hetkiseen elämäntilanteeseen

n=seniorit

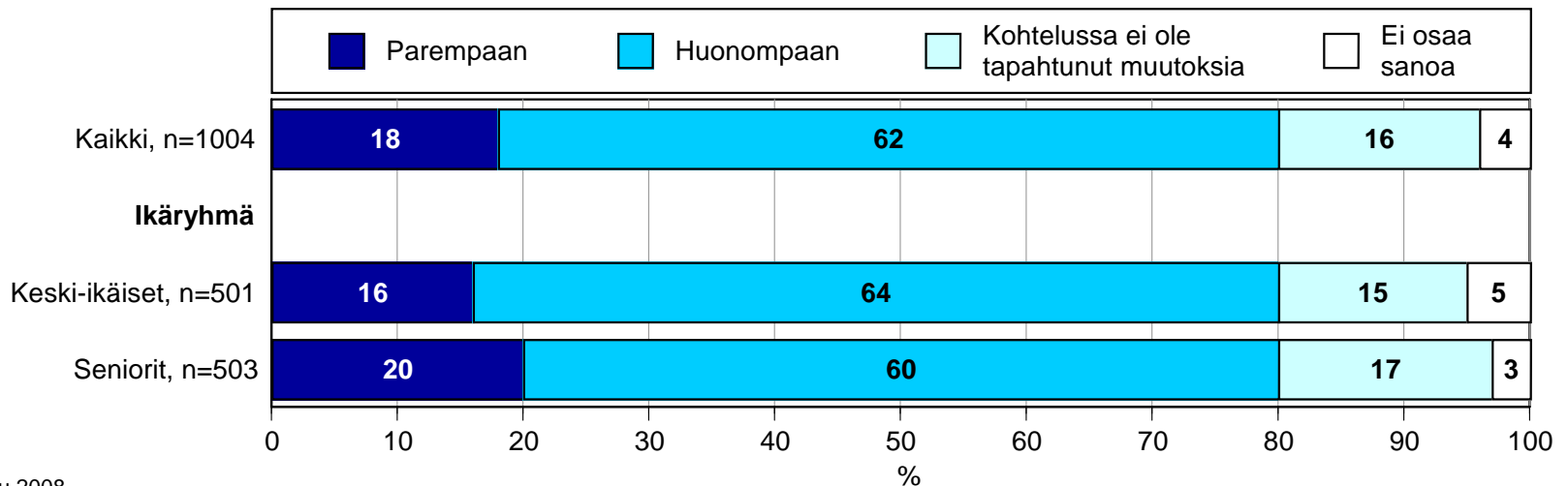
Saavatko tämän päivän vanhuksset/eläkeläiset arvoistaan kohtelua nyky-Suomessa

n=kaikki vastaajat

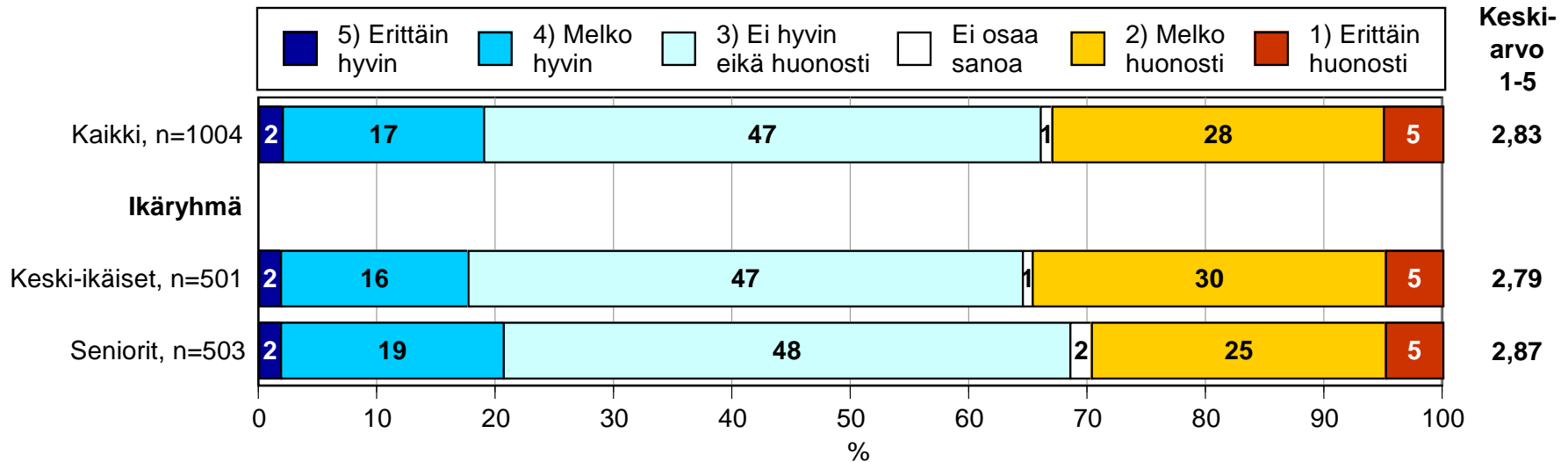
Onko vanhusten/ikäihmisten kohtelu mennyt viime vuosina parempaan vai huonompaan suuntaan

n=kaikki vastaajat

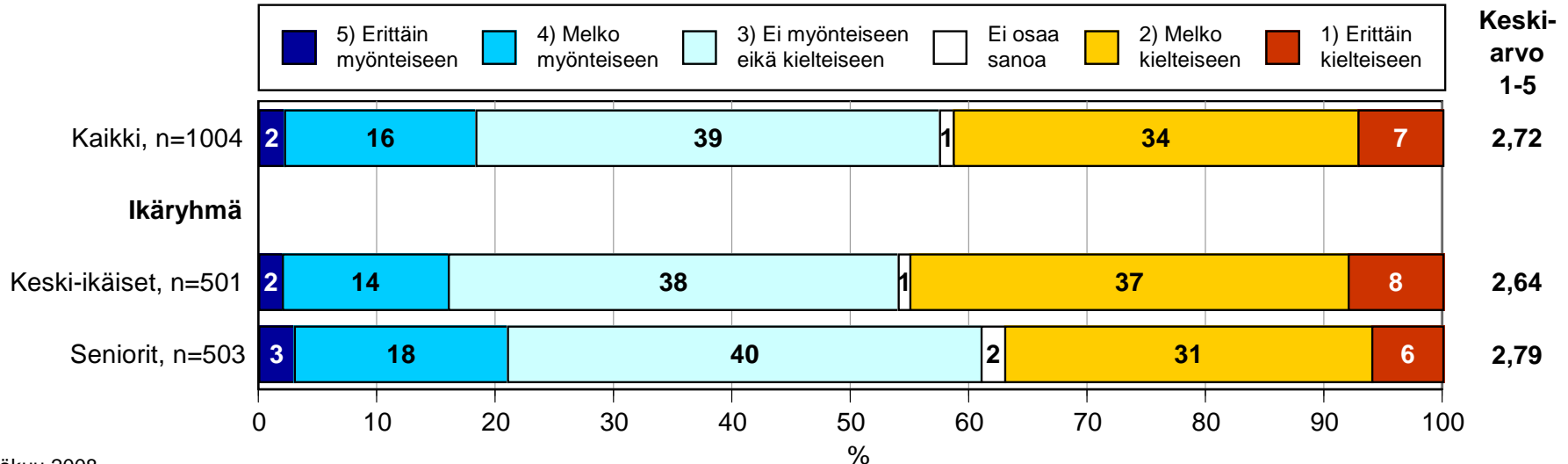
Arviointi vanhusten hoidon ja elämisen järjestämistä Suomessa

n=kaikki vastaajat

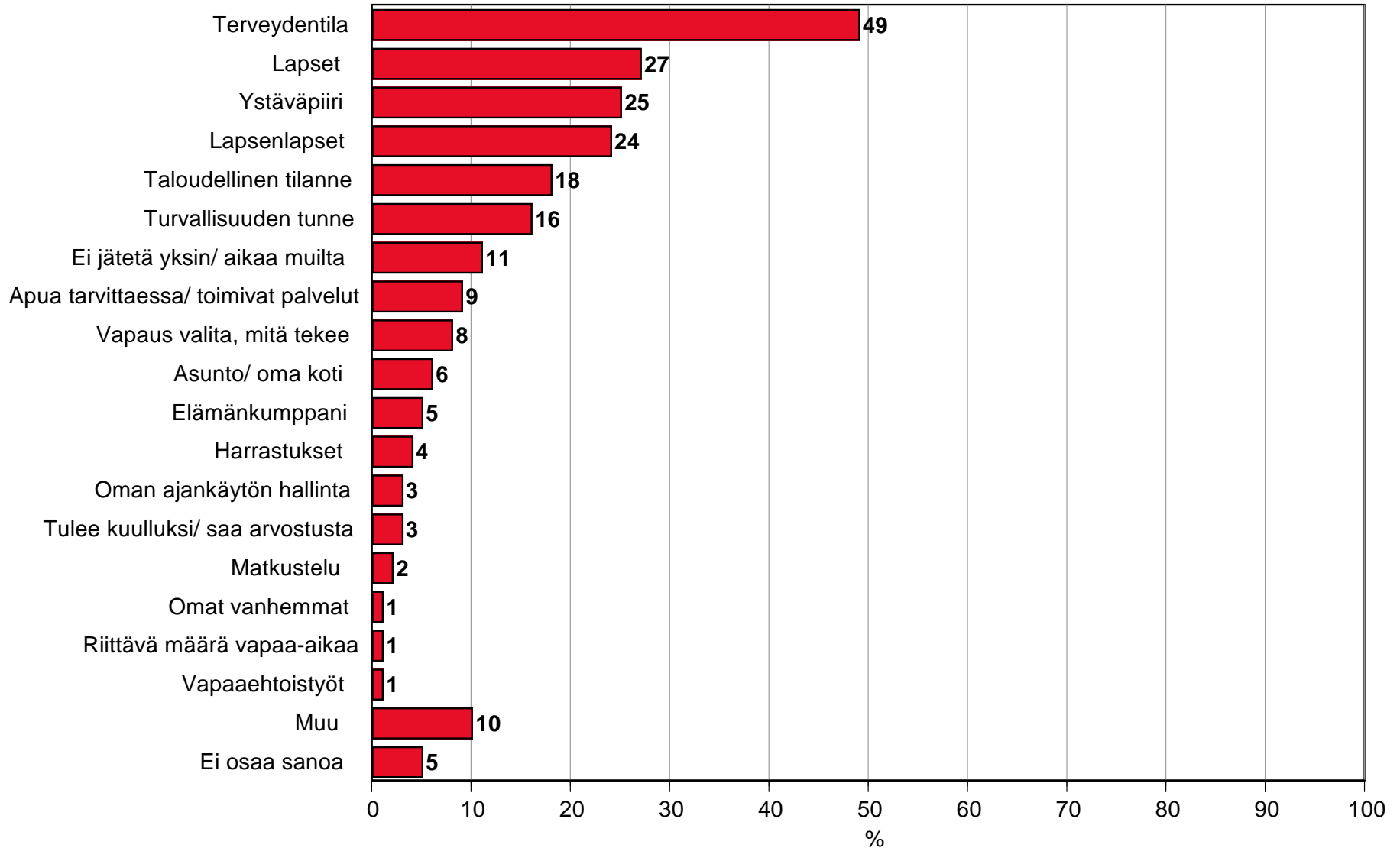
Mihin suuntaan vanhusten hoito ja eläminen Suomessa ovat tulevaisuudessa kehittymässä

n=kaikki vastaajat

Mitä tekijöitä ikäihmiset/eläkeläiset arvostavat eniten elämässään

Alle 56-vuotiaat, n=501

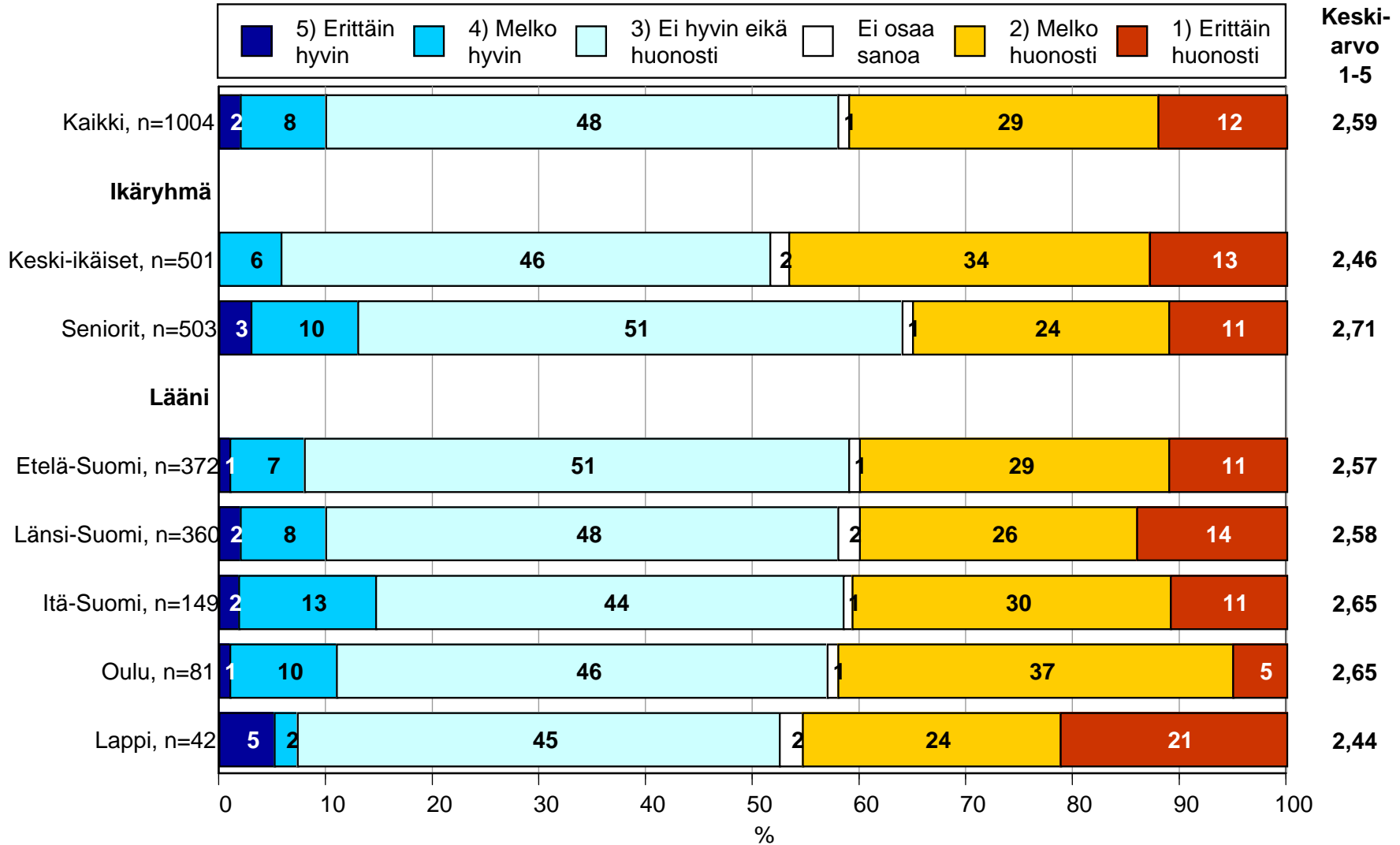

10. ELÄKE

- Vain 6 prosenttia keski-ikäisistä uskoo eläkeläisten tulevan taloudellisesti keskimäärin melko tai erittäin hyvin toimeen lakisääteisellä eläkkeellään. Seniorit ovat hieman positiivisempia asian suhteen; heistä 13 prosentin mielestä lakisääteisellä eläkkeellä tullaan toimeen melko tai erittäin hyvin.
- Keski-ikäisistä vain 39 prosenttia uskoo saavansa sen suuruista lakisääteistä eläkettä, joka turvaa toimeentulon eläkepäivillä.
- Kolmannes keski-ikäisistä suunnittelee jäävänsä eläkkeelle viimeistään 60-vuotiaana ja puolet 61-65-vuotiaana. 14 prosenttia keski-ikäisistä suunnittelee jäävänsä eläkkeelle vasta yli 70-vuotiaana.
- Keski-ikäisiä vastaajia pyydettiin kertomaan kolme itselleen tärkeintä tekijää eläkkeelle jäädessä. Selvästi eniten mainintoja keräsivät hyvä terveydentila ja tulotaso/varallisuus. Seuraavaksi tärkeimpinä pidettiin sukulaisia / omaa perhettä ja ystäväpiiriä.

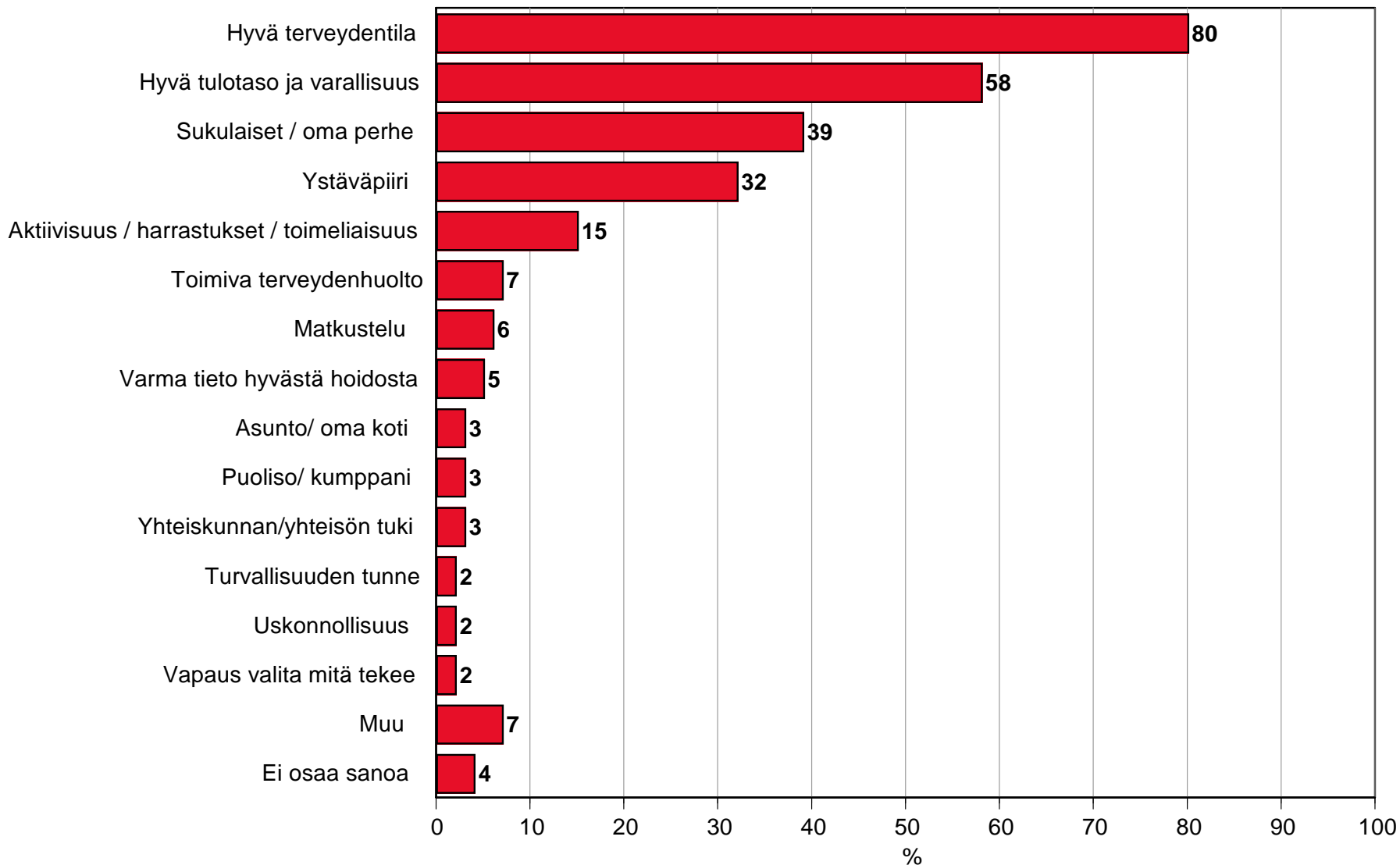
Kuinka hyvin tämän päivän eläkeläiset keskimäärin tulevat taloudellisesti toimeen lakisääteisellä eläkkeellään

n=kaikki vastaajat

Tärkeimmät tekijät itselle eläkkeelle jäädessä

Alle 56-vuotiaat, n=501

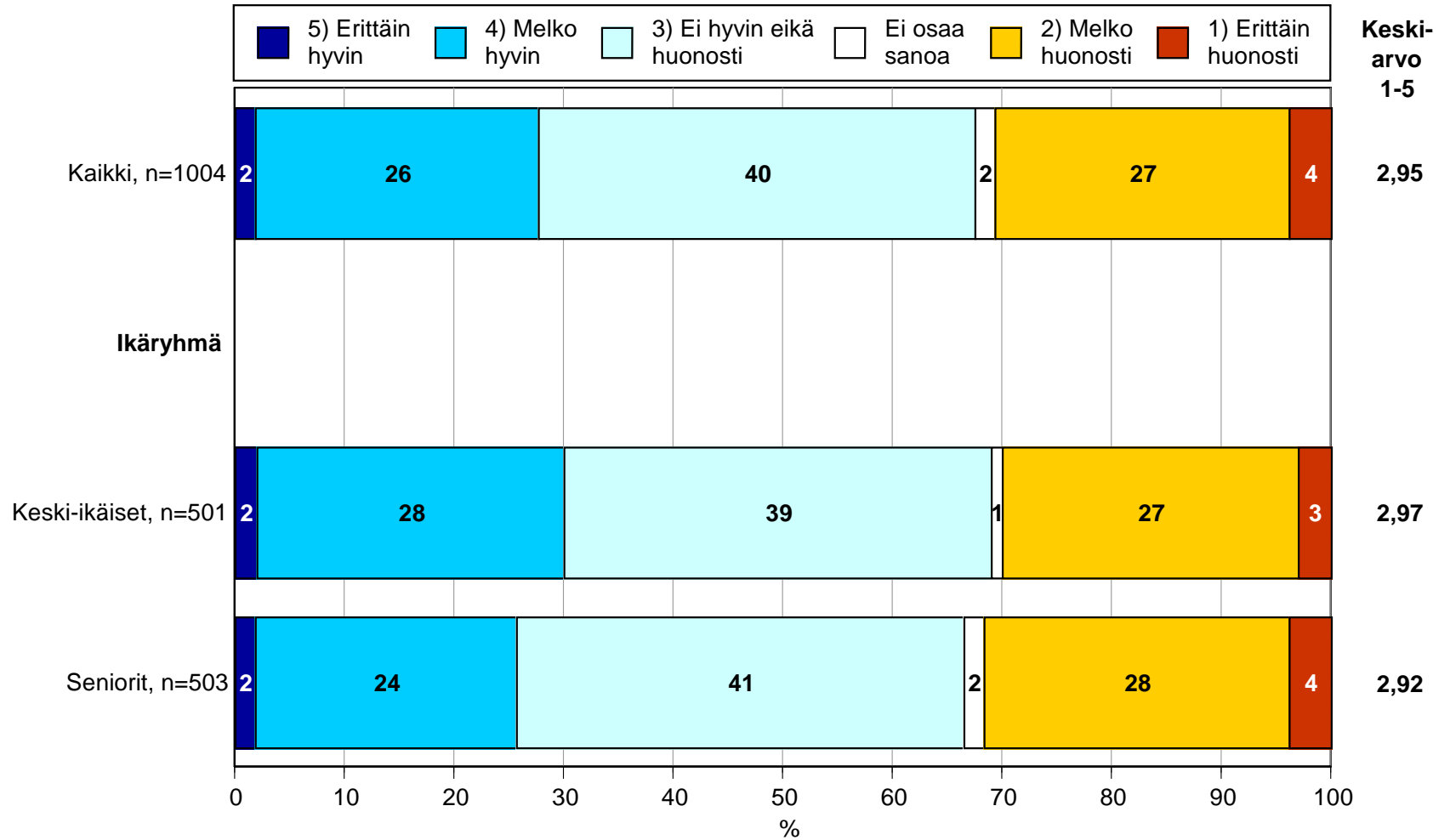
11. VANHUSTEN JA VANHUUDEN

HUOMIOIMINEN, ARVOSTUS, IKÄÄNTYMINEN JA TYYTYVÄISYYS

- Keski-ikäisistä vajaa kolmannes katsoo yhteiskunnan huomioivan vanhukset ja heidän tarpeensa melko hyvin tai erittäin hyvin; niitä, joiden mielestä vanhukset ja heidän tarpeensa huomioidaan melko huonosti tai erittäin huonosti on myös vajaa kolmannes.
- Senioreista neljänneksen mielestä yhteiskunta huomioi vanhusten tarpeet hyvin ja kolmanneksen mielestä huonosti.
- Sekä keski-ikäisistä että senioreista noin kahden viidesosan mielestä vanhuksia ja vanhuutta arvostetaan suomalaisessa yhteiskunnassa melko vähän tai ei lainkaan. Senioreista vain 13 prosenttia ja keski-ikäisistä 16 prosenttia katsoo että vanhuksia ja vanhuutta arvostetaan melko tai erittäin paljon.
- Enemmistö vastaajista on sitä mieltä, ettei ikäihmisten oikeutta päättää omasta elämästään ja asioistaan loppuun saakka kunnioiteta riittävästi. Keski-ikäisistä tätä mieltä on 62 prosenttia ja senioreista hieman harvempi, 57 prosenttia.
- Kaikista vastaajista kolme viidestä (keski-ikäisistä 64 %, senioreista 55 %) katsoo ettei vanhuksia kohdella yksilöinä nyky-Suomessa.

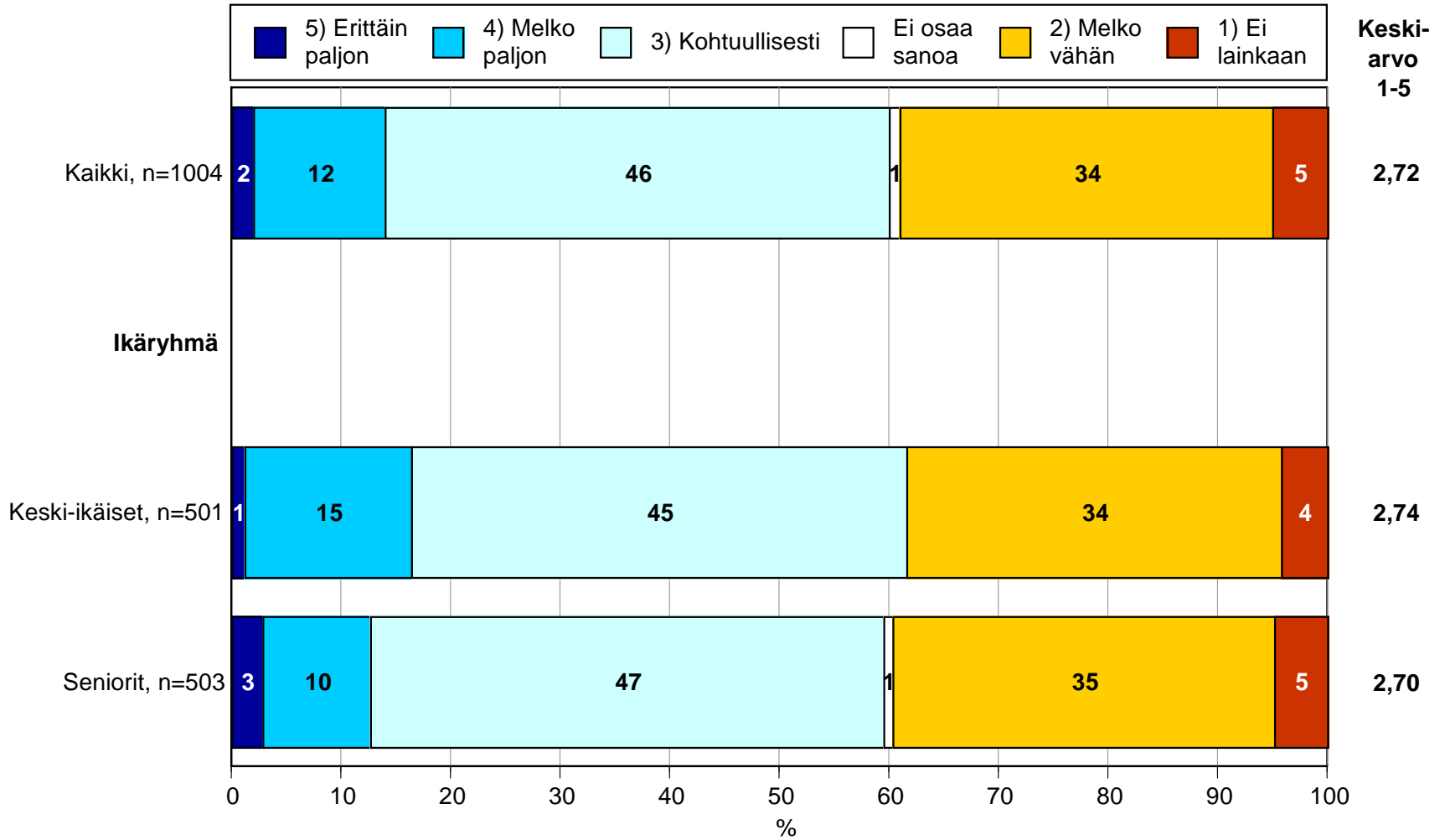
Kuinka hyvin muu yhteiskunta huomioi vanhukset/ikäihmiset ja heidän tarpeensa

n=kaikki vastaajat

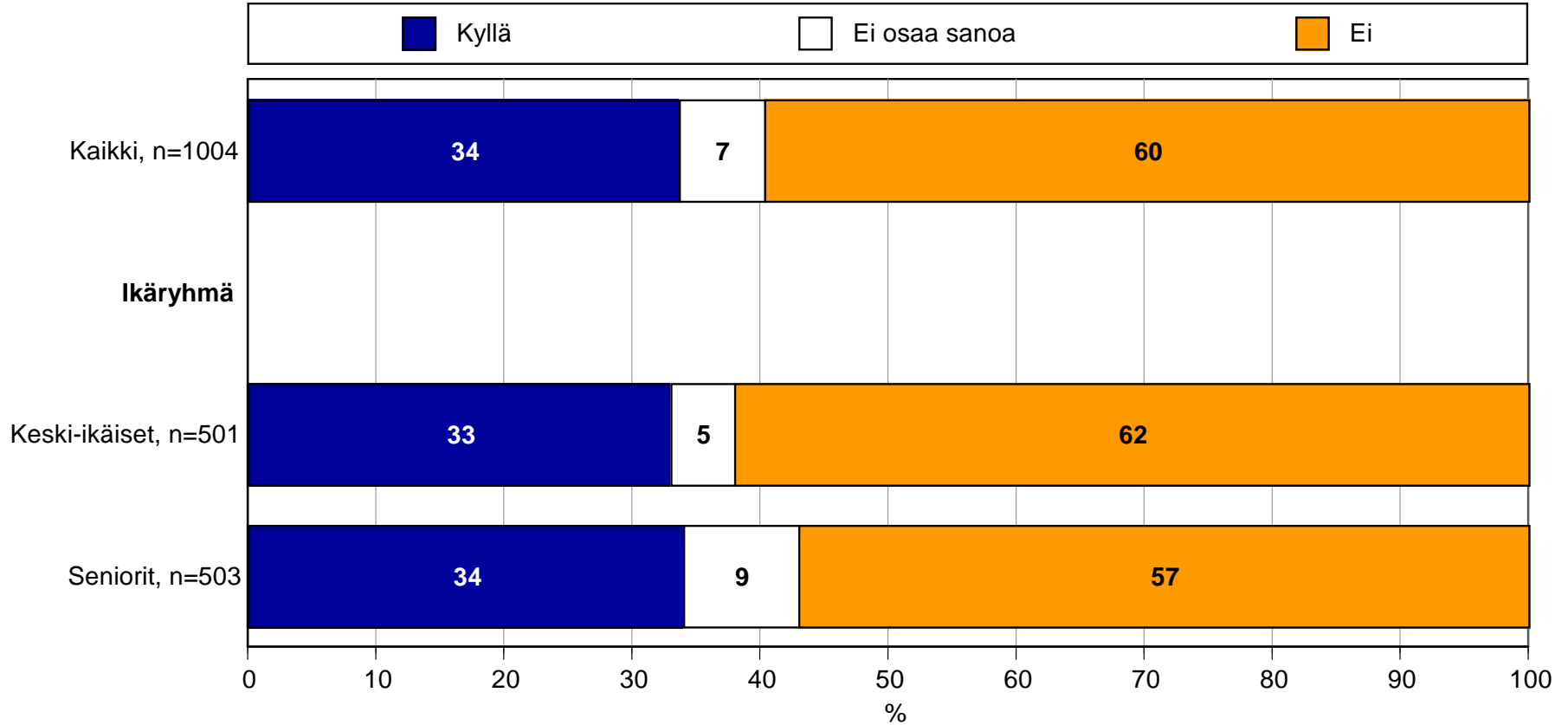
Kuinka paljon vanhuksia ja vanhuutta arvostetaan suomalaisessa yhteiskunnassa

n=kaikki vastaajat

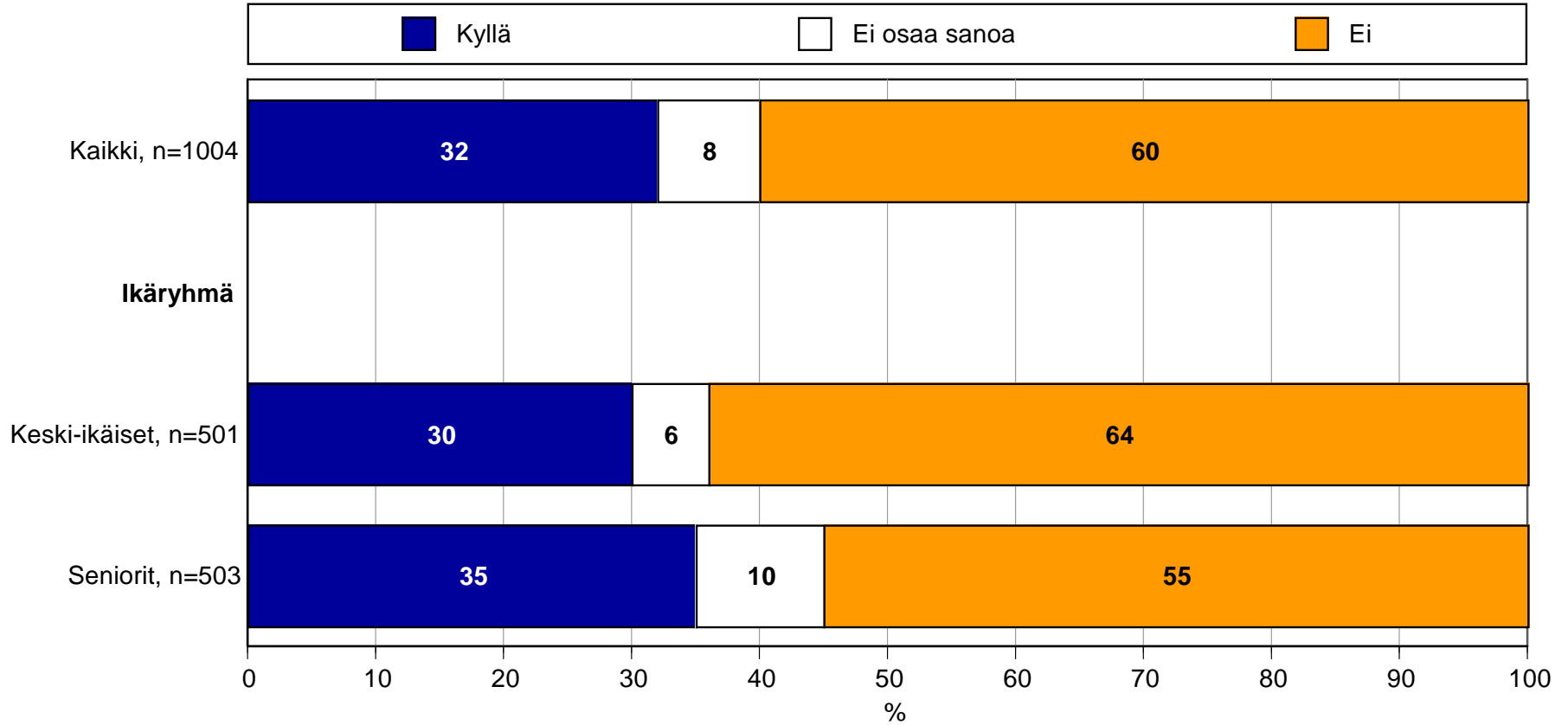
Kunnioitetaanko riittävästi vanhusten/ikäihmisten oikeutta päättää omasta elämästään ja asioista loppuun saakka

n=kaikki vastaajat

Kohdellaanko vanhuksia/ikäihmisiä yksilöinä nyky-Suomessa

n=kaikki vastaajat

11. VANHUSTEN JA VANHUUDEN HUOMIOIMINEN, ARVOSTUS, IKÄÄNTYMINEN JA TYYTYVÄISYYS

- **Suurin osa niin senioreista kuin keski-ikäisistäkin suhtautuu myönteisesti palvelutalossa asumiseen elämänsä viimeisinä vuosina. Keski-ikäisistä asiaan suhtautuu kielteisesti 18 prosenttia ja senioreista 13 prosenttia.**
- **Vastaajilta kysyttiin, millä termillä/sanalla he haluaisivat itseään ikäännyttyään kutsuttavan. Annetuista valmiista vastausvaihtoehdoista (eläkeläinen, ikäihminen, seniori ja vanhus) suosituin oli seniori ja seuraavaksi suosituin eläkeläinen.**

11. VANHUSTEN JA VANHUUDEN HUOMIOIMINEN, ARVOSTUS, IKÄÄNTYMINEN JA TYYTYVÄISYYS

Seniorit – Miten suhtaudutte palvelutalossa asumiseen viimeisinä vuosinanne?

Arvioikaa asteikolla 5 - 1, jossa 5 = erittäin myönteisesti ja 1 = erittäin kielteisesti.

	Nainen	Mies
1 = Erittäin kielteisesti	5 %	4 %
2	6 %	11 %
3	26 %	27 %
4	30 %	36 %
5 = Erittäin myönteisesti	27 %	17 %
EOS	6 %	5 %
Vastaajien määrä	297	206

11. VANHUSTEN JA VANHUUDEN HUOMIOIMINEN, ARVOSTUS, IKÄÄNTYMINEN JA TYYTYVÄISYYS

Seniorit – Millä termillä/sanalla haluaisitte itse kuvattavan itseänne, kun ikäännytte? (4 vastausvaihtoehtoa annettiin valmiina)

	Nainen	Mies
01 Eläkeläinen	21 %	28 %
02 Ikäihminen	20 %	11 %
03 Seniori	26 %	29 %
04 Vanhus	10 %	6 %
Mum m o/m um m u/m um mi/ vaari/ukki/pappa	3 %	1 %
Muu	7 %	8 %
Eos	5 %	6 %
Ei millään erityisellä nimellä	8 %	10 %
Vastaaajien määrä	297	206